

דף ח.

או"ח סימן תלג סעיף ו

עין משפט א.

ו. רפת של בקר א"צ בדיקה ^ה, שאם היה שם חמץ הבהמות אוכלות אותו, וכן לול של תרנגולים א"צ בדיקה ^א.

ז. אמצעה של חצר א"צ בדיקה שאם היה שם חמץ העורבים ושאר עופות המצויים יאכלוהו. וכל זה בספק חמץ, אבל בודאי חמץ צריך בדיקה ^ב.

הגה: ובסי' תמ"ה סעיף ג' מבואר דמותר להשליך חמץ במקום שהעופות מצויים שם, וכ"ש דאין צריך לבערו משם אפי' חמץ ודאי עד לאחר זמן איסורו ^ג.

או"ח סימן תלג סעיף א

עין משפט ב.ג.

עיין בדף ז: עין משפט ד

או"ח סימן תלג סעיף ד

עין משפט ד.

ה. ד. כל המקומות הגבוהים בבית שאין יד האדם מגעת שם וכן הנמוכים

ת. אבל אם יש שם חור שיש בו חמץ שא"א לבהמה לאוכלו צריך בדיקה. כה"ח אות מ"ח, מא"ר.

א. אבל כיבוד בין כלול בין באמצע החצר צריך אבל ברפת אפי' כיבוד א"צ. אבל אם יש בהם חורים וסדקים צריך בדיקה. כה"ח אות מ"ט.

ובמקום שודאי אוכלים חמץ תוך ל' יום לפני פסח קרקעיתו צריכה בדיקה בלילה לאור הנר דיש כאן ודאי חמץ וספק אכלוהו התרנגולים ואין ספק מוציא מידי ודאי, אבל מקום שנפל בו חמץ לפני ל' יום קודם פסח יש בו ב' ספיקות להקל שמא אכלוהו ואם לא אכלוהו התרנגולים שמא נתעפש עד שנפסל מאכילת הכלב, וא"צ לבערו כלל. כה"ח אות נ'.

ב. דאין ספק מוציא מידי ודאי. ב"ח ופר"ח.

ג. ואין זה קושיא ממה שמתיר שם אפי' בודאי חמץ, ששם משליך החמץ במקום הפקר ואז אינו ברשותו גם אם לא יאכלוהו. כה"ח אות נ"ג מהפר"ח.

פחות מג' טפחים א"צ בדיקה ד.

עין משפט ה. אור"ח סימן תלג פעיף ה

ה. גג משופע שאין ראוי לשום תשמיש ה א"צ בדיקה.

עין משפט ו. אור"ח סימן תלג פעיף ו
עין לעיל עין משפט א

עין משפט ז. אור"ח סימן תלג פעיף ג

ג. בודק כל המקומות שיש חשש שמא הכניסו בהם חמץ, וע"כ כל חדרי הבית והעליה צריכים בדיקה שפעמים נכנס בהם אדם ופתו בידו, אבל אוצרות היין ואוצרות תבן א"צ בדיקה.

עין משפט זז. אור"ח סימן תלג פעיף ז

ח. חור שבין הבתים בין יהודי לחבירו כל אחד בודק עד היכן שידו מגעת, והשאר מבטלו בלבו ודיו, אבל שבין יהודי ואינו יהודי א"צ

ד. והכל תלוי לפי המקום והזמן, דבכל חורים שדרך להכניס שם חמץ צריך בדיקה אפי' גבוהים הרבה, ובחורין שאין דרך להכניס שם אפי' גבוה רק יו"ד טפחים אין צריך בדיקה.

ואם קרקעית הבית מרוצפת בלוחות עץ ויש בניהם חורים קטנים עמוקים, ואין יכול להכניס את ידו לתוך החור, א"צ לקעקע הנסרים לבדוק תחתיהם, ואפי' אם ראה שנפל שם חמץ לחור ואם לא יוציאו משם ישאר כל ימי הפסח, אעפ"כ אין מטריחין להוציאו משם אלא מבטלו בלבו ודיו, דאין חשש שמא יבא לאכלו בפסח. כה"ח אות ט"ל. ואפי' בחור גדול ועמוק בודק רק היכן שידו מגעת ומבטל השאר, שם.

ה. אבל גג הווה ואינו משופע אם הדרך להשתמש בו צריך בדיקה, אלא א"כ מיוחד לתשמיש שאין דרך להשתמש בו באמצע הסעודה כגון שעשאו אוצר ליין. כה"ח אות מ"ה.

ו. לא דוקא בלבו, אלא שא"צ להשמיע לאזניו אבל צריך שיוציא בשפתיו, דדברים שבלב לא הו' דברים. כ"כ הר"ן בפ' כל שעה. ובפ"ק דפסחים כתב דהביטול אינו ממש הפקר, דהפקר בלב אינו מהני וכאן מהני. כה"ח אות נ"ז.

בדיקה כלל לאור הנר^ז שמא יאמר הא"י שכשפים הוא עושה לו ונמצא בא לידי סכנה^ח.

או"ח סימן תלג פעיף ח

עין משפט ט.

ט. כותל שנשתמש בחוריו בחמץ ונפל ונעשה גל אפי' אינו גבוה ג' טפחים כדי שיחפש הכלב^ט א"צ לבדוק^י כיון שיש שם סכנת עקרב^כ, דחיישינן אחרי שישלים^ל הבדיקה של מצוה יחפש אחר מחט שאבדה לו ויבא לידי סכנה.

וכל זה בסתמא שיש שם חמץ, אבל בודאי יש שם חמץ, אם אין עליו גובה ג' טפחים צריך להוציאו^מ משם במרא או בכלי אחר שאין בו סכנה, ואם יש עליו גובה ג"ט מבטלו בלבו^נ.

ז. אבל ביום צריך בדיקה כמו שהשתמש בו שם. ט"ז ס"ק ו'.

ח. ואע"ג דשלוחי מצוה אינם ניזוקים, היכא דשכיח היזיקא שאני. מגמ' פסחים ח' ע"ב. ואפי' בידוע שיש שם חמץ א"צ בדיקה בלילה. ב"ח וט"ז ס"ק ו'. ואם מצד הגוי החור סתום שאינו רואה הנר ודאי דחייב בבדיקה. כה"ח אות ס'. עוד כתב שם, שאם הוא יודע במנהג ישראל שעושה מצוה ואינו חושדו, בודק כדרכו. ט. שהכלב מריח ומחפש עד ג' טפחים.

י. ומ"מ צריך לבטל בלבו, דשמא יש שם חמץ ויעבור עליו. ט"ז ס"ק ח'.

כ. אפי' ספק סכנת עקרב א"צ לבדוק, ודוקא במקום שמצויים שם עקרבים או נחש ארסי כמו אפעה או כל נחש כעוס שדינם כעקרב. כה"ח אות ס"ד.

ל. דבשעת הבדיקה עצמה אפי' שהוא מחפש אחר מחט ג"כ הוי שלוחי מצוה שאינם ניזוקין ורק אחרי שהשלים המצוה יש חשש שינזק. שהרי הנותן צדקה ע"מ שיחיה בנו הוי צדיק גמור אף שנותן הצדקה להנאתו. מ"א ס"ק ט"ו.

מ. ואם לא הוציאו אף שביטלו ומצאו אחרי פסח אסור בהנאה. כה"ח אות ע'.

נ. ואם ביטול זה מן התורה או מדרבנן הב"ח כתב דלרש"י והר"ן אינו אלא מדרבנן כיון שיש עליו גובה ג' טפחים הרי הוא כמבוער, וביטולו רק מדרבנן ולדעת הסמ"ק ועוד גם כאן ביטולו מן התורה.

ונפ"מ אם לא ביטלו עד אחר זמן איסורו שאינו ברשותו יותר כדי לבטלו, אם צריך לפקח עליו הגל ולבערו, דאם ביטולו רק מדרבנן אין עליו שוב חיוב אחרי זמן ביטולו. כה"ח אות ע"א.

דף ח:

עין משפט א. אור"ח סימן תלג סעיף ז
עין לעיל דף ח. עין משפט אות ח

עין משפט ב. אור"ח סימן תלג סעיף ג
עין לעיל עין משפט אות ז

עין משפט ג. אור"ח סימן תלג סעיף ט

ט. י. מרתף יין שמסדרין בו שורות של חביות ס שורה ע"ג שורה, א"צ
לבדוק אלא השורה העליונה ועוד שורה מתחתיה וא"צ על כל פני
רוחב המרתף.

ואחרי שבטלו בלבו ועבר עליו פסח מותר בהנאה, כיון שלא עבר עליו "בבל יראה ובל
ימצא" שאין לחוש בו להערמה הואיל ונפל עליו מפולת. כה"ח אות ע"ב.
ס. ודוקא מרתף שמסתפק ממנו לצורך הסעודה ובשתי השורות האלו רגיל למזוג יין מן
החביות.